

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 13139
Tarih : 30.07.2025

31860

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.07.2025**.

Neyroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Cezaevlerinde infazın yalnızca cezaların tamamlanmasına ilişkin teknik bir süreç değil, aynı zamanda mahpuslar üzerinde kurulan baskı ve denetim aracına dönüştüğü yönündeki eleştiriler, son yıllarda artarak kamuoyunun gündeminde yer almaktadır. Özellikle İdare ve Gözlem Kurulları (İGK) tarafından verilen koşullu salıverilmenin ertelenmesine dair kararlar, gerekçeleri itibarıyla sıklıkla hukuki belirsizlik, keyfilik, orantısızlık ve önyargı iddialarını beraberinde getirmektedir.

Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Delal Tekdemir, Türkan Karadaşlı ve Mekiye Sönük hakkında alınan infaz uzatma kararları, bu tartışmaları somutlaştıran ve insan hakları açısından kaygı verici örneklerdir. Mahpusların kurula çıkarılmadan değerlendirilmeleri, sağlık durumlarının göz ardı edilmesi, anayasal güvence altındaki susma hakkı ve suçun şahsiliği ilkesinin ihlali ile kişisel kanaatlere ve soyut yargılara dayanan gerekçelerle özgürlüklerinin gasp edilmesi, infaz rejiminin temel hak ve özgürlüklerle bağdaşmadığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Delal Tekdemir, Türkan Karadaşlı ve Mekiye Sönük kurul görüşmelerine çıkarılmış mıdır?
2. 68 yaşında, her iki dizinden protez ameliyatı geçirmiş; yürüme dâhil en temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken ve çoklu kronik hastalıklara sahip olan Delal Tekdemir hakkında "spor faaliyetlerine katılmama" gibi sağlıkla bağdaşmayan gerekçelerle infazın uzatılmasının hukuki dayanağı nedir?
3. Türkan Karadaşlı hakkında verilen kararda, kütüphane hizmetlerinden yararlanmamış olması ve "haklarını iyi niyetle kullanmaması" gibi soyut ifadelere yer verildiği doğru mudur? Bu gerekçelerin objektif bir hukuki değerlendirme ölçütü olarak kullanılması Bakanlığınızca uygun mudur?
4. Mekiye Sönük'ün ailesinin cezaevi geçmişi ve susma hakkını kullanması, infaz uzatma gerekçesi yapılmış mıdır? Bakanlığınız bu uygulamayı suçun şahsiliği ve anayasal güvenceler açısından nasıl değerlendirmektedir?
5. Son 5 yıl içinde İdare ve Gözlem Kurulları tarafından verilen infaz uzatma kararlarının sayısı kaçtır?
6. Hakkında infaz uzatma kararı verilen mahpuslardan kaç kişi kurul görüşmelerine çıkarılmamıştır? Bu uygulamanın usul güvenceleri açısından yeri nedir?
7. Kurul kararlarında geçen "pişmanlık belirtmemek", "samimi cevap vermemek", "suça farkındalık göstermemek" gibi sübjektif ifadelerin değerlendirme kriteri olarak kullanılmasının hukuki temeli nedir? Bu ifadelerin ölçülebilirliği nasıl sağlanmaktadır?
8. İdare ve Gözlem Kurullarının yapısı ve değerlendirme kriterleri konusunda Bakanlığınızca hazırlanan herhangi bir denetim raporu, iç genelge veya reform taslağı bulunmakta mıdır?
9. Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu'nun 28 Haziran 2024 tarihli raporunda yer alan "iyi hal değerlendirmesinde siyasi içerikli sorular sorulduğu" yönündeki bulgular doğrultusunda Bakanlığınızca bir inceleme veya düzenleme yapılmış mıdır?
10. Bakanlığınız, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 89. ve 105/A maddelerinde yer alan iyi hal değerlendirmesinin nesnel ve ölçülebilir hale getirilmesi yönünde bir mevzuat değişikliği planlamakta mıdır?